

**KULTURSKOLE-
CENTRUM**

Box 27215, 102 53 Stockholm
Besök: Borgvägen 1–5 Tel: 08 519 264 00
kulturradet@kulturradet.se www.kulturradet.se

KULTURRÅDET

Innehåll

Sammanfattning	4
Inledning och bakgrund	5
Nationell strategi för den kommunala kulturskolan	6
Kulturskolecentrum	6
Kulturskoleklivet	6
Kulturskolecentrum – en del av Kulturrådet	8
Organisation	8
Pågående arbete i centret	8
Processen framåt.....	9
Kulturskolecentrums uppdrag	10
Ansvar för statistik och uppföljning	10
Statistik.....	10
Uppföljning.....	10
Följa och sprida forskning	11
Identifiera utbildningsbehov.....	11
Identifiera utvecklingsbehov	11
Främja samverkan.....	12
Kommuner	12
Kulturskolerådet	12
Sveriges kommuner och landsting (SKL)	12
Regionerna.....	13
Högre utbildning och forskning.....	13
Bidrag till musik - och kulturskolor	13
Bidragets användning hittills	13
Regeringens förslag på förändring av bidraget.....	14
Ett bidrag med stora möjligheter	14
Budget.....	16

Sammanfattning

I regleringsbrevet för 2018 gav regeringen Kulturrådet i uppdrag att förbereda inrättandet av ett nationellt kulturskolecentrum i myndigheten. I denna rapport beskriver Kulturrådet hur Kulturskolecentret kommer att organiseras, följas upp och ger förslag till budget.

Som det framgår av uppdraget i regleringsbrevet ska Kulturskolecentret ”samordna och stödja den kommunala kulturskolan. I uppdraget ska också ingå att fördela statliga bidrag, ansvara för statistik, följa och sprida forskning samt identifiera utbildnings- och utvecklingsbehov”. Uppdraget ska utgå ifrån målet för de statliga insatserna som presenterades i propositionen *En kommunal kulturskola för framtiden – en strategi för de statliga insatserna*. Målet är att ”främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar”. (prop. 2017/18:164 s.1)

Under 2018 prioriterar vi att bygga en struktur för arbetet, rekrytera personal, ta fram former för kommunikation gentemot kommunerna, ta fram underlag till nationell statistik och kartlägga utvecklings- och kompetensbehov hos landets kulturskolor.

För den nationella statistiken är det viktigt att uppgifterna som samlas in är tillförlitliga och jämförbara över tid. Kulturskolecentrum kommer även att kartlägga kulturskolornas behov av kompetens på kort och lång sikt i ett särskilt uppdrag tillsammans med Universitets- och högskolerådet inom Kulturskoleklivet. Centret ska också i sitt stöd till kommunerna följa och sprida forskning relevant för fältet. En första nordisk forskningsöversikt görs nu i samarbete med Norska kulturskolerådet och Helsingfors universitet.

Kulturskolecentrum ska främja samverkan mellan kommuner och med andra parter. Dialog förs med kommunerna, Kulturskolerådet, Sveriges kommuner och landsting, regionerna samt högre utbildning och forskning. Genom samverkan kan kulturskolans verksamhet utvecklas ytterligare.

Kulturrådet har under två år fördelat bidrag till musik- och kulturskolor och det har varit mycket uppskattat. Kulturskolor vittnar om att de tack vare bidraget har kunnat starta nya verksamheter, prova nya metoder och mött nya elever. I rapporten lyfter Kulturrådet också att en ny förordning behöver tas fram under året, en förordning som möter det uppdrag som Kulturskolecentret nu har. Det är önskvärt att bidraget kan fördelas för upp till tre år i taget och att kommuner kan gå samman och göra gemensamma ansökningar. Kulturrådet tror att dessa förändringar skulle ge stabilitet i kommunernas arbete med att utveckla kulturskolans verksamhet och det skulle underlätta för mindre kommuner att ansöka om statsbidraget.

Inledning och bakgrund

I regleringsbrevet för 2018 gav regeringen Kulturrådet i uppdrag att förbereda inrättandet av ett särskilt centrum för kulturskolefrågor. I uppdraget ingår att föreslå former för hur Kulturskolecentret ska organiseras och följas upp.

Av uppdraget framgår att centret ska ingå som en del av myndigheten och ha i uppdrag att stödja den kommunala kulturskolan. I uppdraget ingår även att fördela statliga bidrag, ansvara för statistik, följa och sprida forskning samt identifiera utbildnings- och utvecklingsbehov. Kulturrådet ska samverka med berörda aktörer i frågor som rör den kommunala kulturskolan och som hanteras inom ramen för uppdraget. Kulturrådet ska i fråga om Kulturskolecentrum också inhämta kunskap och erfarenheter från Statens skolverk. Uppdrag och förslag till budget ska redovisas till Kulturdepartementet senast den 4 maj 2018.

I mars 2018 presenterade regeringen propositionen *En kommunal kulturskola för framtiden – en strategi för de statliga insatserna* (prop. 2017/18:164). Där presenteras en nationell strategi för att stödja den kommunala kulturskolan. Kulturrådets uppdrag med Kulturskolecentrum är en del i denna strategi och i propositionen förtydligas uppdraget ytterligare.

Nationell strategi för den kommunala kulturskolan

I propositionen *En kommunal kulturskola för framtiden – en strategi för de statliga insatserna* (prop. 2017/18:164) anger regeringen ett nationellt mål för de statliga insatserna till stöd för den kommunala kulturskolan. Målet är att främja kulturskolans möjligheter att erbjuda barn och unga undervisning av hög kvalitet i kulturella och konstnärliga uttryckssätt, liksom möjligheterna till såväl fördjupning som bredd i undervisningen med utgångspunkt i vars och ens särskilda förutsättningar. För att nå det övergripande målet bör statens insatser för den kommunala kulturskolan bidra till:

- att tillgänglighet och jämlikhet främjas,
- ett brett och angeläget utbud av kulturella och konstnärliga uttryck,
- hög kvalitet i såväl den breda som i den fördjupande undervisningen, samt
- god kompetensförsörjning.

För att nå det nationella målet för statens insatser till stöd för den kommunala kulturskolan har en struktur tagits fram. Strukturen består i ett kulturskolecentrum för nationell samordning, stöd och bidragsfördelning och Kulturskoleklivet för stöd till förbättrad kompetensförsörjning. (prop. 2017/18:164, s. 19)

Kulturskolecentrum

I propositionen anges att ett nationellt kulturskolecentrum ska inrättas under 2018 som en del i myndigheten Statens kulturråd. Det nationella kulturskolecentrets uppdrag är att stödja den kommunala kulturskolan. (prop. 2017/18:164, s. 21)

I uppdraget ingår att:

- ansvara för statistik och uppföljning,
- följa och sprida forskning,
- identifiera utbildnings- och utvecklingsbehov,
- främja samverkan mellan kommuner som bedriver kommunal kulturskola och med andra aktörer, samt
- fördela statliga bidrag.

Kulturskoleklivet

Kulturskoleklivet är en statlig satsning på kompetensförsörjning och kompetensutveckling hos lärosätena Lunds universitet, Göteborgs universitet, Umeå universitet, Stockholms universitet, Stockholms konstnärliga högskola och Stockholms Musikpedagogiska Institut. Syftet med satsningen är att utveckla och ge utbildning av relevans för kulturskolan. Utbildningsdepartementet är uppdragsgivare.

Kulturrådet har tillsammans med Universitets- och högskolerådet fått i uppdrag att kartlägga behoven av pedagogisk kompetens inom kulturskolan på kort och lång sikt samt att kartlägga de utbildningsvägar som finns för personer som vill arbeta inom kulturskolan. Företrädare för kulturskolorna, arbetsmarknadens parter, olika yrkesgrupper samt universitet, högskolor och enskilda utbildningsanordnare ska involveras i arbetet. Genom att etablera nätverk där dessa parter ingår kan dialog runt kompetensförsörjningsfrågorna föras. Uppdraget pågår under åren 2018–2020 (regeringsbeslut U2018/00410/UH).

Kulturrådets kartläggning kommer att påbörjas under våren och i samband med det även arbetet med att skapa nätverk.

Kulturskolecentrum – en del av Kulturrådet

Kulturrådet har ett omfattande uppdrag att stödja konstens och kulturens utveckling genom bidragsgivning och andra främjande åtgärder. Myndigheten har därför goda kunskaper om utvecklingen inom olika konstområden och om tillgången till kultur i olika delar av landet och för olika målgrupper. Möjligheten till interna samarbeten och gemensamt lärande på myndigheten skapar goda förutsättningar för det nya kulturskolecentret.

Organisation

Kulturskolecentrum ingår i Kulturrådets enhet för kultur i skolan och analys. På denna enhet finns sedan tidigare bidragsgivning till musik- och kulturskolor, Skapande skola och Kreativa platser (Åga rum). Här finns även utredarfunktionen samt uppdrag rörande tillgänglighetsfrågor.

Till Kulturskolecentrum kommer motsvarande sju medarbetare att knytas:

- Två handläggare som arbetar med bidraget till landets kulturskolor och med övergripande utvecklingsfrågor.
- En statistiker för att utveckla ny statistik för området och bearbeta kvantitativa underlag exempelvis från kartläggningar.
- En utredare som följer upp de statliga insatserna på området och kulturskolornas arbete med de utvecklingsfrågor som är relevanta för dem. Utredaren kommer även att identifiera och bearbeta forskning som är relevant för fältet.
- En kommunikatör för informationsspridning gentemot kulturskolorna och omvärlden.
- En projektledare för kartläggning av kompetens- och utvecklingsbehov.
- En verksamhetsansvarig som leder Kulturskolecentrets arbete inklusive arbetet med Kulturskoleklivet.

Pågående arbete i centret

Kunskapsuppbyggnad har varit i fokus sedan myndigheten fick uppdraget. Viktiga diskussionsparter under inledningsskedet har framförallt varit Kulturskolerådet och Sveriges kommuner och landsting.

Kulturrådet har även inhämtat synpunkter från:

- kulturskolor,
- Skolverket,
- regionala företrädare,
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor,
- myndigheter och organisationer med uppdrag inom tillgänglighet och delaktighet,
- Konstnärliga och Litterära Yrkesutövares Samarbetsnämnd
- Sveriges orkesterförbunds nätverk,
- Riksidrottsförbundet,
- Myndigheten för kulturanalys,

- Folkbildningsrådet, samt
- Norska Kulturskolerådet

Rundabordssamtal har förts gällande ungas fritid och socio-ekonomiska utmaningar. Kulturrådet har även deltagit i nordiska konferenser rörande kulturskolan i Norden.

Det är centralt för Kulturskolecentret att även i fortsättningen hålla möten och dialog med andra parter. Det ger nya infallsvinklar och kunskaper och är nödvändigt för att skapa en nationell överblick och hitta möjliga samarbeten och utvecklingsvägar.

Processen framåt

De högst prioriterade uppgifterna för resten av 2018 är att bygga en struktur för arbetet, utarbeta hur centret ska kommunicera den kunskap som finns och som kommer att byggas framöver, arbeta fram vad den nationella statistiken ska innehålla, att kartlägga utvecklingsbehov hos landets kulturskolor samt att kartlägga behov av pedagogisk kompetens på kort och lång sikt.

Kulturskolecentrets uppdrag

I uppdraget för Kulturskolecentrum ingår att ansvara för statistik och uppföljning, följa och sprida forskning, identifiera utbildnings- och utvecklingsbehov, främja samverkan samt fördela statliga bidrag.

Ansvar för statistik och uppföljning

I uppdraget ingår att ta fram nationell statistik samt att följa upp de statliga insatserna på området.

Statistik

Syftet med den nationella statistiken är att kunna ta fram underlag som speglar verksamheten och att den ska vara jämförbar mellan verksamheter och över tid. Ett tillförlitligt statistikunderlag ska också kunna användas för att följa kulturskolornas verksamhet nationellt.

Kulturskolerådet har tidigare samlat in underlag för statistik från landets kulturskolor. Underlaget har, enligt Kulturskolerådet, haft svagheter som i stort beror på att verksamheten vid landets kulturskolor skiljer sig åt och att det saknas definitioner för de efterfrågade uppgifterna vilket har gjort resultatet otillförlitligt.

Kulturrådet har nu i uppdrag att ansvara för statistik på området. Myndigheten kommer att bygga upp en ny, relevant datainsamling från grunden som gör det möjligt att följa kulturskolans utveckling över tid. För att jämförbar statistik ska kunna sammanställas för hela landet behöver Kulturrådet i nära samarbete med verksamheterna ta fram definitioner och välja vilka uppgifter som ska tas in.

Det är angeläget att Kulturrådet inte orsakar onödig administration för kommunerna, och myndigheten undersöker därför vilka uppgifter som kan inhämtas från annat håll.

Uppföljning

I propositionen anges att Kulturrådet ska följa upp de statliga insatserna på området i förhållande till det föreslagna målet för statens insatser. Kulturrådet kommer därmed att följa upp dels sitt eget arbete i förhållande till målet dels arbetet med Kulturrådets och Universitets- och högskolerådets gemensamma uppdrag inom ramen för Kulturskoleklivet.

För att följa upp de statliga insatserna i förhållande till det angivna målet behöver både kvantitativa och kvalitativa uppföljningar göras. Verksamheternas utveckling kommer att följas kvantitativt genom den insamlade nationella statistiken. Där kommer det att framgå exempelvis hur elevantal förändras, vilka konstformer som erbjuds, hur ekonomi och avgifter ser ut och förändras.

Hur de statliga insatserna har påverkat kulturskolans verksamhet utifrån vad som anges i målet och delmålen kommer även att undersökas genom kvalitativa uppföljningar. Kulturrådets stödjande och kunskapspridande funktion är beroende av att myndigheten bygger upp och förmedlar relevant kunskap som är tillgänglig och enkel att använda i kulturskolornas verksamhet. Hur Kulturrådets stöd används av kulturskolorna kommer

att undersökas dels i kontakten med kulturskolorna dels i mer strukturerad form för att löpande säkerställa att stödet är ändamålsenligt utformat.

För uppdraget att identifiera utvecklingsbehov hos landets kulturskolor planeras en kartläggning under 2018. För att följa hur utvecklingsbehoven sedan förändras över tid och med tanke på det stöd som Kulturrådet ska bistå med behöver dessa följas upp kontinuerligt, förslagsvis var tredje år.

Uppgifter från bidragsredovisningarna kommer att sammanställas i en promemoria för att visa på hur utvecklingsbidraget används, hur användningen utvecklas och vilka utvecklingsområden som kan finnas för bidragsfördelningen.

Följa och sprida forskning

I uppdraget ingår att identifiera relevant nationell och internationell forskning och kommunicera den vidare till kulturskolorna genom olika kanaler, exempelvis via sociala medier, webb och vid fysiska träffar. Det kommer att presenteras på ett sätt som gör forskningsresultaten enkla att arbeta med i kulturskolans verksamhetsutveckling.

Ett första steg i arbetet med uppdraget är att Kulturrådet tillsammans med det Norska Kulturskolerådet och Helsingfors universitet beställt en nordisk forskningsöversikt över kulturskoleområdet.

Identifiera utbildningsbehov

En utmaning för landets kulturskolor är att rekrytera utbildad personal. Enligt utredningen *En inkluderande kulturskola på egen grund* anger nästan hälften av landets kulturskolor att det i hög eller mycket hög utsträckning är svårt att rekrytera högskoleutbildad personal (SOU 2016:69, s. 108–109). Samtidigt är kulturskolan i en föränderlig period där verksamheten både breddas med nya konstformer och möter nya målgrupper i nya undervisningsformat.

Inom Kulturskoleklivet ska kompetensbehov och utbildningsvägar kartläggas. I uppdraget ingår endast att kartlägga utbildningsutbudet vid universitet och högskolor och enskilda utbildningsanordnare. Kulturrådet anser dock att även folkbildningen bör involveras i uppdraget eftersom folkhögskolor utgör en viktig part i utbildningen för kulturskolorna.

Identifiera utvecklingsbehov

Några utvecklingsområden har redan identifierats i kulturskoleutredningen och i kulturskolepropositionen. I propositionen nämns exempelvis svårigheten för kulturskolan att locka barn och unga med olika socioekonomisk bakgrund eller med utländsk bakgrund till verksamheten. En annan utmaning är att behålla barn och unga i verksamheten när de blir äldre och att ungefär hälften av kulturskolorna har svårt att rekrytera utbildad personal (prop. 2017/18:164, s. 10). Andra utmaningar som nämns är om undervisningen och lokalerna är anpassade för barn med funktionsnedsättning, om lärare och pedagoger har rätt kompetens för att möta barn med olika bakgrund och förutsättningar och att verksamheten ska uppfattas som relevant av barn och unga (prop. 2017/18:164, s. 14). Hur tillgänglig kulturskolan är i kommuner med långa avstånd är också en utvecklingsfråga eftersom det påverkar i vilken mån barnen deltar i verksamheten och om den alls är känd av barnens vårdnadshavare (prop. 2017/18:164, s. 15).

Kulturskolecentrum ska arbeta med ovan nämnda utvecklingsfrågor. I dialog med olika parter tar myndigheten in kunskap runt dessa utvecklingsområden. Dessutom kommer en kartläggning av de kommunala kulturskolornas utvecklingsbehov att göras under våren/sommaren. Syftet är att kunna anpassa det stöd som Kulturskolecentret ska ge kommunerna samt koppla ihop kommuner för kunskaps- och erfarenhetsutbyte. Centret kommer att ta in uppgifter om på vilket sätt kulturskolorna vill få information och kunskap från centret. Kommunerna kommer att kunna söka bidrag för att ta sig an några av de utmaningar som kommunerna har identifierat.

Främja samverkan

En del av uppdraget är att bidra till en bättre samverkan inom kulturskoleområdet. Vi kommer att kartlägga vilka parter som är relevanta i utvecklandet av kulturskolan. En sådan kartläggning kan beskriva de olika parternas roller, kunskaper och vad de kan bidra med i utvecklingsarbetet samt visa på möjliga samarbeten.

Självklara samverkansparter för Kulturskolecentrum är bland annat kommunerna, Kulturskolerådet, Sveriges kommuner och landsting, regioner och högre utbildning. Även andra parter kommer att vara viktiga att samarbeta med utifrån specifika utvecklingsfrågor som är angelägna för kulturskolan. Till centret ska experter med relevant kompetens kunna kopplas. Nedan anges några av de parter centret kommer att samverka med.

Kommuner

Kommunerna har en central roll, det är utifrån deras behov centret utformar sitt stöd. Det är endast om kommunerna finner det stöd som centret erbjuder relevant som centrets arbete kan bli framgångsrikt.

Kulturskolecentrum kommer i första hand att kommunicera via myndighetens webbplats. Där ska kommunerna kunna finna lärande exempel, statistik, forskning, nätverk, rapporter med mera. Webbplatsen kommer att byggas upp under det kommande året. Andra kommunikationsvägar som nyhetsbrev, sociala medier och seminarier/konferenser kommer också att användas. Grunden för uppdraget är en god kommunikation med verksamheterna.

De kommuner som inte har någon kulturskola ska kunna ta del av det stödmaterial som tas fram i syfte att starta verksamhet. Centret kommer att vara behjälpligt med kunskap om ett sådant initiativ tas på kommunal nivå.

Kulturskolerådet

Kulturskolerådet är en viktig samverkanspart. Den ideella föreningen med kommuner som medlemmar har verkat sedan 1996 och har stor kunskap om de olika kulturskolornas verksamhet och behov. Kulturrådet har kontinuerlig kontakt med Kulturskolerådets kansli och ett samarbete har inletts. Därtill har Kulturskolerådet en styrelse bestående i första hand av kulturskolerektorer från olika delar av landet. Styrelsen kommer att vara en diskussionspart vad det gäller utformning av exempelvis stödmaterial och statistik. Kulturrådets samverkan med Kulturskolerådet kommer att formaliseras under 2018.

Sveriges kommuner och landsting (SKL)

Kulturrådet har under de senaste åren fått flera uppdrag som riktar sig mot kommuner, bland annat satsningen på små barns språkutveckling (Bokstart), satsningen på biblioteksverksamhet (Stärkta bibliotek) och Kulturskolecentret. Kulturrådet kommer under 2018 att fördela cirka 500 miljoner kronor i bidragsmedel till kommuner runt om i landet.

Runt denna, delvis nya, roll för Kulturrådet, förs en strukturerad dialog med Sveriges kommuner och landsting både på lednings- och handläggarnivå. Ett samarbete har etablerats där parterna kan diskutera utvecklingsfrågor, kunskap och statistik i syfte att öka träffsäkerheten på det stöd som utformas till kommunerna.

Regionerna

Kulturrådet anser, i likhet med regeringen, att en bredare samverkan inom kulturskolesektorn kommer att kunna bidra till att utveckla området. Kulturskolepropositionen lyfter att det kan finnas stora fördelar med regional samverkan när det gäller att utveckla både bredd och fördjupning inom konstområden (prop. 2017/18:164, s. 23). Regionerna/landstingen har, bland annat genom arbetet med de regionala kulturplanerna, utvecklat samarbeten med kommunerna. Regionerna har också en överblick över kulturverksamheterna i regionen och villkoren för professionella kulturskapare och konstnärer. Flera regioner har etablerade samarbeten med högre utbildningar vilket också kan bidra till att stärka kulturskoleområdet.

Samverkan mellan ovan nämnda parter kan få flera synergieffekter. Ett samarbete där elever kan få möjlighet att komma till institutionerna och lärosätena, få nya förebilder eller att få utföra sin konstform i ett nytt sammanhang kan vara det som får eleverna att stanna kvar i kulturskolans undervisning även när de kommer upp i tonåren. Det kan också visa på framtida utbildningsvägar eller arbetsplatser. Det finns också stora vinster att göra om högre utbildning har en kontinuerlig kontakt med kulturskolor och för en dialog kring behoven av kompetensutveckling och forskning.

Samverkan mellan staten, kommunerna, regionerna och ovan nämnda parter är viktigt för att kunna främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor som det står i de kulturpolitiska målen. En första presentation av Kulturskolecentrets uppdrag har gjorts för de regionala kulturcheferna. Dialogen med regionerna kommer att fortsätta framöver.

Högre utbildning och forskning

Som tidigare har beskrivits kommer Kulturrådet tillsammans med Universitets- och högskolerådet att kartlägga kompetensbehov och utbildningsvägar inom Kulturskoleklivet. Nätverk bestående av representanter från kulturskolorna, arbetsmarknadens parter, olika yrkesgrupper, universitet, högskolor och enskilda utbildningsanordnare, ska skapas där dessa frågor om utbud och efterfrågan kan diskuteras. I tillägg behöver Kulturrådet ha en dialog med folkbildningen då verksamma inom kulturskolan har sin bakgrund där. Även Myndigheten för yrkeshögskolan kan vara relevant att föra dialog med.

Aktuell forskning ska identifieras, och i viss mån bearbetas och paketeras för att bli så praktiskt tillgänglig för verksamheterna som möjligt. En mer forskningsbaserad verksamhetsutveckling kan bidra till kvalitetshöjning i verksamheten och att relevansen ökar.

Bidrag till musik - och kulturskolor

Sedan 2016 har 97 miljoner kronor i statsbidrag årligen fördelats utifrån förordningen (2015:998) om *statsbidrag till kommuner som bedriver musik- och kulturskoleverksamhet*. Förordningen slutar att gälla 2018 och en ny förordning behöver tas fram.

Bidragets användning hittills

Totalt har 81 procent av de kommuner som har kulturskola sökt bidraget under något av de år som det har fördelats. Vid varje ansökningstillfälle har den totala summan av sökt

bidrag varit cirka dubbelt så stor som det belopp som Kulturrådet har att fördela. Bidrag ges huvudsakligen till insatser för att nå målgrupper som inte tar del av kulturskolans ordinarie utbud. De insatser som kommunerna söker bidrag för skiljer sig åt mellan kommunerna och grundar sig i deras respektive utmaningar.

Insatserna kan handla om nya konstområden, arbetssätt, samarbetsparter eller arenor. Den verksamhet som görs för barnen är gratis eller till en låg avgift. Generellt har mycket uppsökande verksamhet genomförts som exempelvis prova på-kurser, sommarkulturskolor, pop up-skolor och kortkurser av olika slag. Det uppges även att nya samarbeten har startats med exempelvis fritidsgårdar, bostadsområden och idrottsföreningar.

Med hjälp av bidraget har kulturskolorna kunnat utveckla verksamhet utan att nedprioritera annat. Hälften av kulturskolorna som har avslutat sina projekt och redovisat 2016 års bidrag har utökat sin verksamhet med nya konstområden. Vanligast är att kulturskolorna har breddat sitt utbud med dans och därefter media, konst, teater och slöjd i nämnd ordning. Kulturrådet har sett det som värdefullt att ny verksamhet prövats och kommit igång och det har varit möjligt att revidera planerade aktiviteter inom ramen för bidraget utifrån de erfarenheter som kommunerna har skaffat sig under projektperioden.

Regeringens förslag på förändring av bidraget

En del i den sammanhållande strukturen för statens insatser är bidrag till utveckling av den kommunala kulturskolan. Det föreslagna statsbidraget ska liksom idag kunna sökas av kommuner som erbjuder musik- eller kulturskola och utgå från det föreslagna målet för statliga insatser för den kommunala kulturskolan. Fördelningen av bidraget kan därför vara riktad mot olika insatser som kan variera över tid beroende på kommunernas behov av utveckling. Anslagsposten beräknas även fortsättningsvis att uppgå till 100 miljoner kronor årligen.

Ett bidrag med stora möjligheter

I kulturskolepropositionen lyfter regeringen bland annat att det kommer att ställas stora krav på kvalitet, lyhörddhet, utåtriktat arbete och ett tydligt barnrättsperspektiv på kulturskolan framöver. Kulturskolan behöver vara flexibel och ha en god omvärldsbevakning för att vara relevant för barn och unga. Regeringen betonar samtidigt att kulturskolan inte ska bli alltför efterfrågestyrd utan att det ska finnas en balans mellan att möta efterfrågan och att försöka väcka intresse för olika konstnärliga uttryck. Relevans skapas genom att visa på ett angeläget utbud av hög kvalitet och med bredd. (prop. 2017/18:164, s. 16–17)

Genom att utgå från det föreslagna nationella målet kan bidraget användas till de områden som regeringen lyfter i propositionen. Bidraget bör kunna användas både till att utveckla ett brett och angeläget utbud som främjar tillgänglighet och jämlikhet, och till att erbjuda fördjupning inom ett ämnesområde eller instrument.

Kulturskolecentret kommer att bygga upp kunskap om hur kulturskolornas verksamhet ser ut över tid genom statistik och uppföljning. Kunskapen kommer att ligga till grund för att bedöma hur bidraget kan användas ändamålsenligt. Erfarenhet från tidigare bidragsfördelningar visar att utveckling av ny verksamhet tar tid. Beslut för längre verksamhetsperioder, förslagsvis upp till tre år, skulle ge kulturskolorna möjlighet att mer hållbart och kvalitativt förändra och utveckla sin verksamhet. Liksom kulturskolorna behöver vara flexibla för att vara relevanta behöver även utvecklingsbidraget vara det. En ny förordning för bidrag till kulturskolorna behöver tas fram under 2018. Den behöver stämma överens med det nationella målet för de statliga insatserna och Kulturskolecentrets uppdrag. Bidraget bör även till viss del kunna användas för investeringar, exem-

pelvis instrumentinköp, och samordning inom ramen för den verksamhet som ska utvecklas. Även möjlighet för gemensamma kommunala ansökningar är önskvärt för att främja hållbara lösningar.

En utmaning för utvecklingsbidraget är att det inte får ersätta det ordinarie kommunala ansvaret för verksamheten inom kulturskolan. Därför föreslås att bidraget ska betalas ut med en högre summa det första året och lägre under de följande åren vid flerårsbeslut. Verksamhet som med hjälp av bidraget har byggts upp på kulturskolan ska på så sätt kunna finansieras inom ordinarie budget efter tre år.

Budget

Under förutsättning att riksdagen beslutar om medel även för 2019 och 2020 föreslår Kulturrådet följande budget för förvaltningen av Kulturskolecentrum och kartläggningsuppdrag inom kulturskoleklivet.

Regeringen har avsatt 10 miljoner kronor för centrets arbete med att stödja de kommunala kulturskolorna. I budgeten ingår även förvaltningskostnader för bidraget till musik- och kulturskolor (1:2 ap. 7) samt det särskilda uppdraget inom kulturskoleklivet under den period som uppdraget gäller.

Anslagsposter:	Förvaltningskostnader:
1.1 Kulturrådets förvaltningsanslag	10 000 000
1:2 ap. 7. Bidrag till musik- och kulturskolor	3 000 000
Regeringsbeslut U2018/00410/UH	2 000 000
Summa	15 000 000

Budget 2018

Personal	7 000 000
Kartläggningar, forskning, statistik	3 000 000
Aktiviteter (konferenser, mötesplatser ...)	900 000
Övriga informationsinsatser (grafisk profil, webbplats)	900 000
Övrigt (reskostnader, representation ...)	200 000
OH-kostnader	3 000 000
Summa	15 000 000